

آزمون حضوری
شماره دو

رشته انسانی

تجربی | ریاضی | انسانی

ویژه کنکور
۱۴۰۳

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

نام درس	مباحث	از صفحه	تا صفحه	مؤلف	ویراستار
جغرافیا	زوج درس دهم: درس ۵ تا ۷ صفحه‌های ۳۳ تا ۷۱ زوج درس یازدهم: درس ۵ تا ۸ صفحه‌های ۵۳ تا ۱۱۴	۲	۹	علیرضا کاهیدوند	وجیهه صادقی مالواجردی

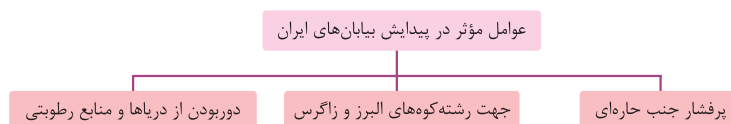
♦♦ درس پنجم / آب و هوای ایران / جغرافیا دهم ♦♦

- عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران عبارت‌اند از: ۱) موقعیت جغرافیایی (عرض جغرافیایی / قراردادن ایران در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای / فاصله از منابع طوبتی و دریاها) ۲) میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها ۳) ورود توده‌های هوا به کشور

نام توده هوا	توضیحات
سرد و خشک سیبری	دوره سرد / کارکرد: باعث ایجاد سردی و خشکی هوا در ماه‌های سرد و بارش در سواحل خزر می‌شود.
مرطوب غربی	دوره سرما / رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس را وارد ایران می‌کند و برف و باران به همراه دارد.
سودانی	گاهی در دوره سرد / رطوبت دریای سرخ را به کشور می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.
گرم و خشک	تابستان / هوای گرم را از عربستان به ایران وارد می‌کند و باعث افزایش شدید دما می‌شود.
مرطوب موسمی	دوره گرم / از اقیانوس هند به ایران نفوذ و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.

- تقسیم‌بندی آب و هوای ایران

برای این بخش اصلاً بهتر است. مستقیم سراغ نقشه زیر برویم: (لطفاً نقشه و توضیحات صفحه ۴۱ جغرافیا دهم را بیاورید.)

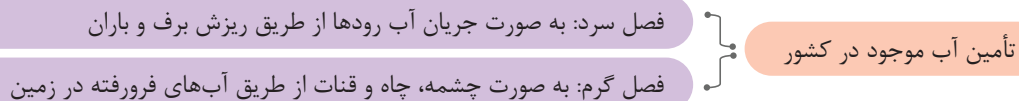
- آقا کاهی یه سوالی! آب و هوا چه تأثیری بر زندگی ما داره؟

+ ببین آب و هوا روی معماری، حمل و نقل، سلامت، فعالیت‌های نظامی و مشکلات محیط زیستی نقش پررنگی داره!

– منابع آب ایران –

● ایران کشوری کم‌آب است و آب موجود آن از طریق ریزش‌های جوی تأمین می‌شود.

ابازه هست؟

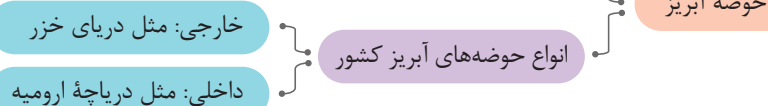
– آتاقیه پی بلم؟ قنات پیه؟

+ پیه پدیده‌ای که در مناطق کم‌آب و به دلیل ششک بودن زمین، هفر می‌کنن تا از طریق آب‌های زیرزمینی، این نیاز برطرف بشه؛ نیاز به دسترسی آب. قدیمی‌ترین قنات هم تو قصبه گناباد قرار داره!

– انواع کانون‌های آبگیر –

- ۱) دائمی: بارندگی در حداقل هشت ماه از سال
- ۲) فصلی: بارش در فصل سرد و ذخیره برف تا ابتدای ماه‌های گرم
- ۳) اتفاقی: بارش‌های کوتاه، اتفاقی و موقتی
- ۴) کانون آبگیر: مکان‌هایی در مناطق مرتفع کوهستانی که سرچشمه رودهای مختلف‌اند.

محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین، شیب و ناهمواری، آب‌های جاری را به سمت پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند.

– دریای خزر و خلیج فارس و چند مورد مهم –

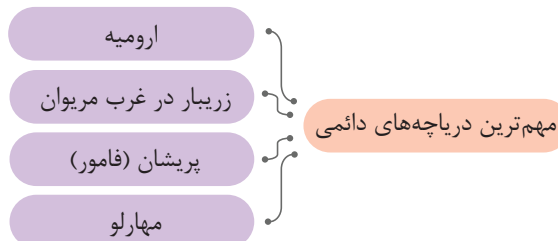
در جدول زیر با خصوصیات مهم این دو (دریای خزر و خلیج فارس) آشنا می‌شوید.

<ul style="list-style-type: none"> ● بزرگ‌ترین دریاچه جهان ● از بقایای دریای تتیس که ۶۰۰ میلیون سال قبل از آن جدا شد. ● علت داشتن نام دریا: وسعت زیاد ● نام‌های دیگر: مازندران / گرگان / کاسپین / طبرستان / قزوین / هیرکانی / دریای دیلم ● رودهای واردشده به آن: رود ولگا – اورال – از شمال / سفیدرود – هراز – از جنوب / اترک – گرگان – از جنوب شرق / کورا – ارس – از جنوب غرب ● دلایل اهمیت: تجارت دریایی / بهره‌برداری از منابع نفت و گاز / گردشگری / صید ماهی و ... 	دریای خزر
<ul style="list-style-type: none"> ● نام دیگرش دریای پارس است. ● در اثر پیشروی آب اقیانوس هند از طریق دریای عمان و تنگه هرمز به دره‌های زاگرس ایجاد شده است. ● دلایل اهمیت: تجارت دریایی / وجود منابع عظیم نفت و گاز / صید انواع ماهی و میگو / صید و پرورش مروارید 	خلیج فارس

نکته

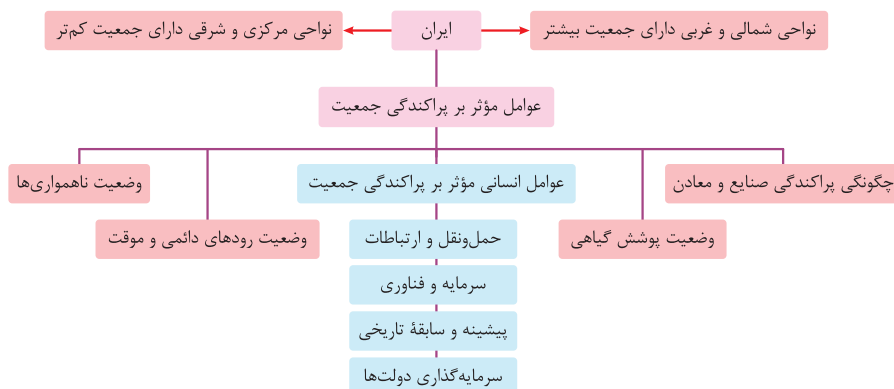
- ۱ تنگه هرمز، محل اتصال خلیج فارس به دریای عمان و از مهم‌ترین مکان‌های استراتژیک جهان است.
- ۲ عمان، دریای مکران هم خوانده می‌شود. تنها دریای آزاد ایران با قابلیت دسترسی به همه دریاهای جهان است. دریای عمان بخشی از آب‌های اقیانوس هند است که از طریق تنگه هرمز از خلیج فارس جدا می‌شود. این دریا باعث دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان می‌شود و قابل حمل و نقل کالا و مسافر است.

دریاچه ارومیه -

- دومین دریاچه آب شور جهان و بزرگ‌ترین دریاچه داخلی ایران و نام‌های دیگری همچون چیچست و کبودان دارد.
- مهم‌ترین جزایرش کبودان، اشک دائمی، آرزو و اسپیر است.
- دلایل اهمیت: محل سکونت انواع پرندگان / درمان امراض پوستی / کمک به اعتدال آب‌وهوای منطقه
- دلایل کاهش آب دریاچه ارومیه: گرم‌شدن عمومی هوا / کاهش بارش / حفر بی‌رویه چاه‌ها / تغییر کشت / احداث سدهای متعدد / تغییر در چرخه آب به علت وجود منابع

پراکندگی جمعیت در ایران -

فرمول محاسبه رشد طبیعی جمعیت: $100 \times \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$

دوتا فرمول مهم

فرمول رشد مطلق جمعیت: $100 \times \frac{\text{مهاجرت} \pm (\text{مرگ و میر} - \text{موالید})}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد مطلق جمعیت}$

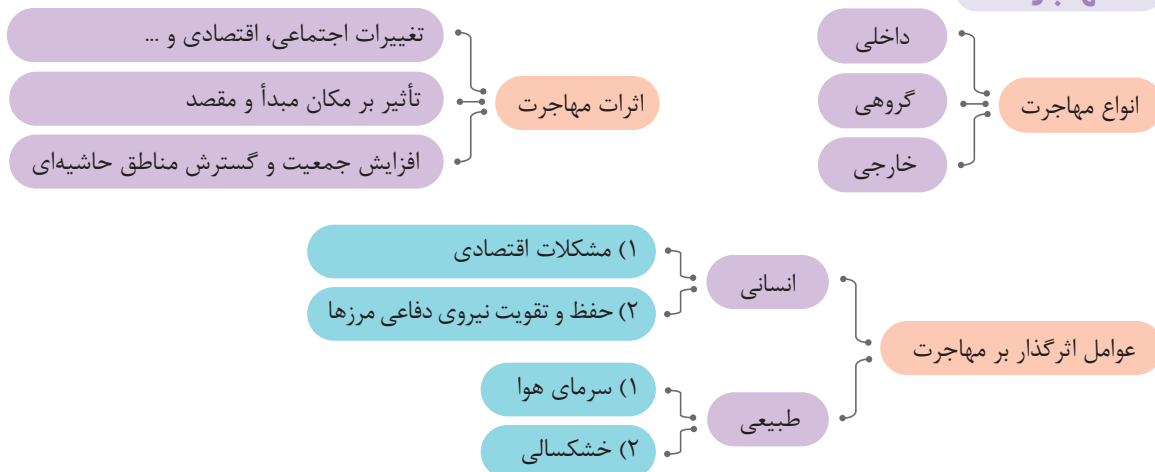
نکته

قانون ۷۰ عبارت است از نشان دادن زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور. فایده‌اش چیست؟ پیش‌بینی‌های لازم برای آینده از طریق نشان دادن سرعت رشد جمعیت

مدت زمان دو برابر شدن جمعیت = $\frac{70}{\text{نرخ رشد جمعیت}} = \text{قانون ۷۰}$

- مهاجرت -

اپازه هست؟

- من یادمه تو آزمون، از مشکلات و مسائل شهر و روستا سؤال طراحی شده بود.
- + آره.
- یه توضیح کوچولو می‌دید؟
- + ببین مهم‌ترین مسائل شهرها و روستاها، افزایش شهرنشینی و کاهش تدریجی روستائینی و مهاجرت نیروی کار کشاورزی از روستاها به شهر هست.
- فب چه پوری می‌شه جلوی اینو گرفت؟
- + برای مدیریت صحیح و کارآمد شهرها، ابتدا باید نیازها و مسائلی که با آن روبه‌رو هستند رو بشناسیم، روستاها هم همین‌طور!

درس پنجم یازدهم

• نواحی زیستی •

بوم‌سازگان چیست؟ مجموعه‌ای از موجودات زنده که با یکدیگر و محیطی که در آن زندگی می‌کنند، تعامل دارند.

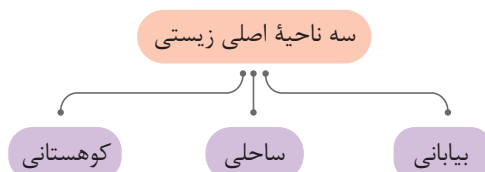
بخش‌های بوم‌سازگان

- زنده: تولیدکنندگان (گیاهان) / مصرف‌کنندگان رده اول (گیاه‌خواران) / مصرف‌کنندگان رده دوم (گوشت‌خواران) / تجزیه‌کنندگان (باکتری‌ها)
- غیرزنده: سنگ / خاک / آب‌وهوا.

• نکته •

از تعدادی بوم‌سازگان، زیست‌بوم تشکیل می‌شود.

دلایل تنوع زیست‌بوم‌ها: ۱- موقعیت جغرافیایی ۲- شرایط آب‌وهوایی ۳- شکل ناهمواری‌ها ۴- ارتفاع ۵- جنس خاک رابطه پوشش گیاهی و ارتفاع: با افزایش ارتفاع، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و فصل رویش آن‌ها کاهش می‌یابد.

به پی بگم؟

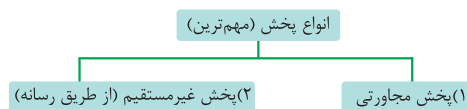
- آقا! بیا از زیست و میست دل بکنیم. بریم سراغ عمل و نقل. به سوال داریم ... عمل و نقل پایدار پیه؟
+ عمل و نقلی که تو اون اول نیازهای مربوط به عمل و نقل به فوپی رفع شه، دوم دسترسی عادلانه همه مردم رو مهیا کنه. به پی؟ به عمل و نقل

درس ششم یازدهم / نواحی فرهنگی

● ناحیه فرهنگی بخشی از سطح زمین است که در آن فرهنگ ویژه‌ای غالب بوده و به سبب همان فرهنگ ویژه از سایر نواحی جدا می‌شود، زبان و دین از جمله شاخص‌های مهم فرهنگی هستند.

یک تعریف: پدیده پخش یا انتشار، فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، وسایل و ابزار، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد.

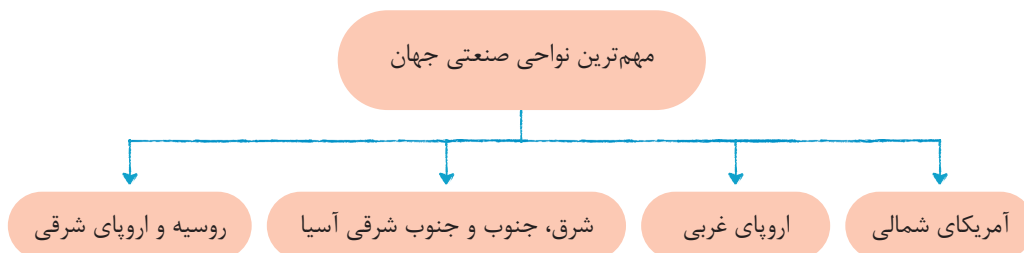

- فعالیت‌های اقتصادی
- ← نوع اول ← استخراج از زمین
 - ← نوع دوم ← تغییر شکل در کارخانه
 - ← نوع سوم ← خدمات
 - ← نوع چهارم ← فناوری اطلاعات

نکته

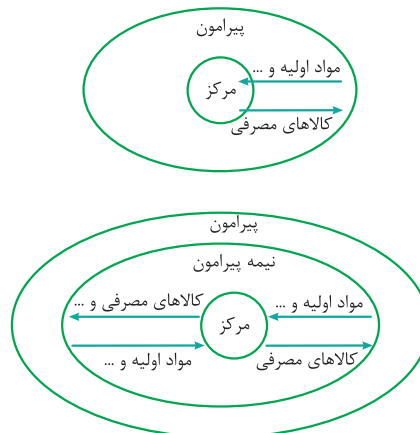
پلانتیشن زمین‌های وسیع کشاورزی هستند که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارند.

تجارت: خرید و فروش کالاها و خدماتی که نیازهای ما را برآورده می‌کند.
اقتصاد جهانی: تجارت بین‌المللی کالاها و خدمات که مبتنی بر ارزش یک پول معین صورت می‌گیرد.

دو تعریف

– مفهوم مرکز - پیرامون - نیمه پیرامون –

– نواحی اقتصادی –

اقتصاد، نظامی از تولید، توزیع، مبادله، مصرف کالا و خدمات توسط گروه‌های مختلف اجتماعی در یک ناحیه است.

انواع فعالیت اقتصادی		
نوع	ویژگی‌ها	مثال
نوع اول	فعالیت‌هایی که با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارد.	دامپروری، زراعت و ...
نوع دوم	فعالیت‌هایی که طی آن منابع و مواد اولیه در کارخانه تغییر شکل یافته و به کالا تبدیل می‌شود.	خودروسازی
نوع سوم	فعالیت‌هایی که در طی آن خدماتی به دیگران ارائه می‌شود.	امور آموزشی / حمل‌ونقل و ...
نوع چهارم	فعالیت‌هایی که فراهم‌کننده خدمات مربوط به جمع‌آوری و پردازش اطلاعات و فناوری اطلاعاتی و ارتباطی (ICT) و پژوهش و تحقیق و توسعه است.	زیست‌فناوری و صنایع هوافضا

نکته

پلانتیشن‌ها یا مزارع تک‌محصولی یعنی زمین‌هایی که به کشت محصولی خاص تعلق می‌گیرد. حالا چه جوری؟ کشوری ثروتمند (مرکز) می‌آید سراغ کشوری ضعیف و در زمین‌های آن‌جا محصولاتی خاص پرورش می‌دهد و بازار مصرفی خاص خود را هم ایجاد می‌کند. این باعث می‌شود که زمین دچار فرسودگی گردد. نتیجه ← پیدایش مفهوم مرکز – پیرامون – نیمه‌پیرامون

این وسط مفهومی شکل می‌گیرد به نام تجارت بین‌المللی؛ یعنی میزان واردات و صادرات هر کشور تبدیل می‌شود به یک موازنه تجاری. موازنه تجاری مثبت: ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد. موازنه تجاری منفی: ارزش واردات یک کشور بیشتر از صادرات آن باشد.